

KESKUSKAUPPAKAMARIN TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Tässä katsauksessa:

Maailma

- Donald Trumpin toiminta, tempoilevaa tullipolitiikkaa ja oikeusvaltion rajojen testausta

Ukraina

- Tulitaukoneuvottelut, aseapu ja mineraalisopimus

Lähi-itä

- Tulitauko, USA:n iskut ja Iran

Kiina

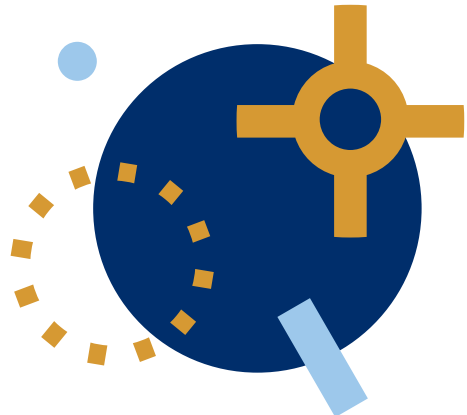
- Tullit, talous ja Taiwan

Eurooppa

- Sääntely, Saksa ja investointirahasto

Juho Romakkaniemi
Toimitusjohtaja

MAAILMA

Donald Trumpin toiminta muuttaa maailmanjärjestystä

Trumpin presidenttikausi aloitti voimakkaan muutoksen Yhdysvaltojen ulkopoliitikassa. Strategisesta pitkän aikavälin intressien maksimoimisesta on siirrytty kohti transaktionaalista oman lyhytnäköisen hyödyn ajamista. Trumpin ”America First” -ajattelu tarkoittaa heikompaa sitoutumista perinteisiin liittosuhteisiin ja monenvälisiin sopimuksiin. Sen sijaan maailma hahmotetaan valtakeskittymien ja etupiirien kautta (USA, Kiina, Venäjä). Pienempien maiden suhteen käytetään voimaa ja valtaa sekä hinnoitellaan yhteistyö. Tämä on valtava muutos suhteessa erityisesti vanhoihin liittolaisiin. Trump vaikuttaa ihailevan diktaattoreita ja autokraattisia maita sekä pitävät demokratiaa ja arvopohjaista suhtautumista heikkoutena. Yksi räikeä esimerkki tästä uudesta politiikasta ovat Trumpin puheet Grönlannin haltuun ottamisesta.

Tempoilevaa tullipolitiikkaa

Tempoileva tullipolitiikka hämmentää markkinoita ja aiempia liittolaisia. Trumpin kauden alkutaival on ollut tiukentuvaa, mutta erittäin sekavaa kauppapolitiikkaa. Kiinalle, Kanadalle, Meksikolle, Euroopan unionille sekä useille tuoteryhmille yleensä on ilmoitettu ja asetettu tullimaksuja. Ilmoitusten jälkeen niiden toimeenpanoa on siirrelty ja ilmoitettu erilaisista poikkeuksista. Tällainen epävakaus on aiheuttanut suurta hämmennystä rahoitusmarkkinoilla, ja monet vanhat liittolaiset ovat alkaneet kyseenalaistaa Yhdysvaltojen luotettavuutta kauppakumppanina. Myös kuluttajien luottamus on laskenut maaliskuussa covid-pandemian jälkeisen ajan alimpaan lukemaan. Vielä tammikuussa tälle vuodelle odotetun vahvan talouskasvun sijaan taantumapelot nostavat päätään.

Yhdysvaltojen oikeusvaltion rajoja testataan uhmaamalla tuomareiden päätöksiä

Trumpin tapa kyseenalaistaa tuomareiden päätöksiä sekä oikeusjärjestelmää heijastelee hänen haluaan vahvistaa presidentin valtaa. Myös vaatimukset erottaa normaalia päätöksenteon laillisuusvalvontaa suorittavia tuomareita ovat poikkeuksellisia.

Trumpin hallinto on tiukentanut maahanmuuttopolitiikkaansa. Karkotukset ja tiukka rajavalvonta olivat osa hänen vaalilupauksiaan turvallisuuden ja lain kunnioittamisen lisäämiseksi. Mutta tavat, joilla niitä on toteutettu ovat rikkoneet tahallisesti hallinnon laillisia toimivaltuuksia. Tämä kaikki on herättänyt huolta demokraattisten instituutioiden toimivuudesta ja oikeusvaltion periaatteiden säilymisestä.

UKRAINA

Tulitaukoneuvottelut

Yhdysvallat on ottanut aktiivisen roolin tulitaukoneuvotteluissa Venäjän ja Ukrainan välillä. Trumpin tavoite on "hoitaa ongelma" pois päiväjärjestyksestä ja toteuttaa siten yksi vaalilupauksistaan. Valitettavasti toteutuksessa ei näytä olevan ajatusta siitä, miten rauha olisi oikeudenmukainen tai kestävä.

USA on esittänyt tulitaukoneuvotteluissa kovia vaatimuksia Ukrainalle. Toisaalta keskusteluissa Venäjän kanssa on vaikuttanut, että Venäjä esittää vaatimuksia USA:lle. Kauanko neuvottelut kestävät ja mihin ne johtavat, on vielä epäselvää, sillä molemmilla osapuolilla on erilaiset tavoitteet ja odotukset.

Aseapu ja tiedustelutieto

Aseavun ja tiedustelutiedon jatkuvuus on avainasemassa Ukrainan kyvyssä puolustautua. Mutta on epävarmaa jatkuuko USA:n apu, koska se on jo kerran sen keskeyttänyt painostaakseen Ukrainaa. Ukrainan eurooppalaisten kumppaneiden on nopeasti löydettävä keinot kasvattaa apuaan Ukrainalle siinä tapauksessa. Jos Yhdysvallat yrittää painostaa Ukrainan rauhaan sellaisilla ehdoilla, että Venäjä kokee saavuttaneensa tavoitteitaan sotimalla, johtaa se Euroopan pidempiaikaiseen epävakauteen.

Mineraali- ja kaivannaissopimus

Trumpin havittelema mineraali- ja kaivannaissopimus on mielenkiintoinen lisä kokonaisuuteen. Jos Ukraina kykenee hyödyntämään tässä omia luonnonvaroja, voi se olla keino Trumpille jatkaa aseapua sen varjolla, että jatkossa materiaalia "myydään" eikä lahjoiteta. Toisaalta tapa, jolla sopimusta on tavoiteltu, on vaikuttanut neuvottelun sijaan avuttomassa asemassa olevan Ukrainan kiristämiseltä ja hyväksikäytöltä.

LÄHI-ITÄ

Tulitauko päättyi – mitä nyt?

Trumpin aikakauden ulko- ja turvallisuuspolitiikka muokkaa myös Lähi-idän tilannetta merkittävästi. Tulitauon päättyminen, Israelin lisääntynyt toimintavapaus, arabimaiden muuttunut politiikka Gazassa, USA:n toimet Jemenissä sekä Iranin uhka ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat alueen tulevaisuuteen. Lähi-idän pysyvämman rauhan ja vakauden saavuttaminen on yhä erittäin haasteellinen tavoite. Israelin ja Hamasin tulitauko päättyi Israelin hyökättyä uudelleen Gazaan. Israelin ja Hamasin väliset jännitteet panttivankien luovuttamisessa ja palestiinalaisalueiden hallitsemisessa eskaloituivat ja koko niiden välinen rauhanprosessi on vaarassa.

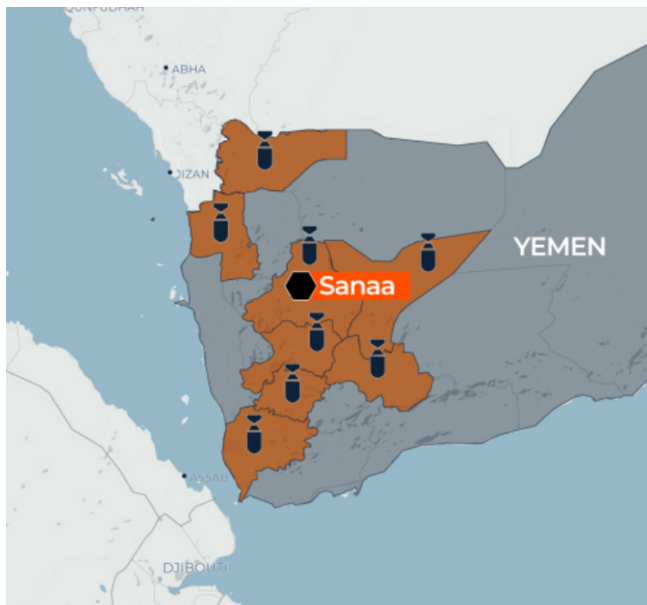
Trumpin valtaantulon myötä Israel on kokenut, että sen mahdollisuudet käyttää toimintavapauttaan ovat lisääntyneet. Tämä lisää Israelin sotilaallista voimankäyttöä Gazan ja muiden lähialueiden ongelmien ratkaisuun. Israelin jatkaessa sotatoimiaan Gazassa, se pyrkii estämään Hamasin järjestäytymisen ja valtaanpääsyn uudelleen. Israelin tavoitteena on palestiinalaisalueiden tuleva hallinto ilman Hamasia. Ilman tätä sota ei luultavasti pääty.

Yksi Trumpin erikoisimmista ajatuksista on ollut Gazan alueen tyhjentäminen palestiinalaisista ja uuden Rivieran luominen. Tämä ehdotus herätti huomiota ja sai aikaan arabimaiden, kuten Egyptin, ehdotuksen jälleenrakentamisesta ja rauhanomaisen siviilihallinnon luomisesta. Tämä on merkittävä muutos arabimaiden politiikassa, sillä perinteisesti ne ovat tukeneet Palestiinaa käytännön ja poliittisesti, mutta eivät ole halunneet ottaa suoraan vastuuta. Tämä voi tarkoittaa, että arabimaat alkavat aktiivisesti osallistua Lähi-idän rauhanprosessin edistämiseen.

USA:n iski Houthien kohteisiin

USA:n suorittama isku Houthien asejärjestelmiin ja johtoon Jemenissä oli osin odotettu siirto, jolla on useita seurannaisvaikutuksia. Houthit ovat aiheuttaneet vakavaa uhkaa siviilikuljetuksille Punaisella merellä, mikä on nostanut yritysten logistiikkakustannuksia. Toivottavasti Houthien sotilaallisen uhkan neutralisointi viedään loppuun saakka. Tähän iskuun liittyy myös monella tapaa erikoinen tapahtuma, jossa Trumpin hallinnon keskeiset turvallisuuspolitiikan päättäjät

keskustelivat iskuista Signal-ryhmässä, johon vahingossa liittivät The Atlantic -lehden päätoimittajan.

Entäs Iran?

Iranin toimet, erityisesti ydinaseen kehittäminen ja Iranin tuki sen liittolaisille, kuten Hamas ja Hizbollah, ovat olleet pitkän epävakauttavia tekijöitä Lähi-idässä. Trumpin linja Iranin suhteen on toistaiseksi tuntematon. Erityisesti kiinnostaa tapa, jolla USA aikoo estää Iranin ydinaseen hankkimisen. Trumpin ensimmäisen kauden "maksimaalinen paine" Iranin suhteen on todennäköisin etenemistie, mutta sotilaallinen ratkaisukaan ei ole täysin poissuljettu. Houthit neutraloituaan Trump on kuitenkin varmistanut, että Iranilla ei ole voimakkaita aseellisia tukijoita alueella.

KIINA

Kiinan hallitus seuraa tarkasti Trumpin hallituksen toimia ja reagoi niihin hienovaraisesti. Trumpin "America First" -strategia on herättänyt huolta Kiinassa, mutta samalla siihen on suhtauduttu mahdollisuutena kasvattaa sen globaalia ja alueellista vaikutusvaltaa. Kiina näkee USA:n kansainvälisen aseman heikentyvän ja tämä voi avata ovia Kiinan vaikutusvallan vahvistamiselle. Kiina voi pyrkiä vahvistamaan suhteitaan Eurooppaan ja Afrikkaan investointien, infrastruktuurihankkeiden ja kaupallisten suhteiden kautta, kun Yhdysvallat vetäytyy tai vähentää sitoutumistaan. Tämä voi rohkaista Kiinaa hakemaan myös uusia liittoumia maiden kanssa, joissa USA:lla on perinteisesti ollut vahva ote.

Tulleja kontrataan hienovaraisesti

Kiinan reagointi Yhdysvaltojen asettamiin tulleihin on ollut strategista. Vaikka Kiina asettaa vastatullit USA:lle jokaisesta sen määräämästä tuvista, se tekee tämän omaa sisäistä vaikeuttaan hillitsemällä ääntä eivätkä halua eskaloida tilannetta. Tällä lähestymistavalla Kiina pyrkii pitämään talous- ja kauppasuhteet Yhdysvaltojen kanssa suhteellisen vakaana välttääksesi täysimittaista kauppasotaa, joka voisi pahentaa maassaan olevia taloudellisia haasteita.

Rakenteelliset taloudelliset haasteet

Kiinan talous on kohdannut erilaisia rakenteellisia haasteita, kuten kasvavan velka, teollisuuskapasiteetin ylitarjonta ja ikääntyvä väestö. Kauppasota Yhdysvaltojen kanssa olisi siten Kiinalle suuri lisähaitta. Tämän vuoksi Kiina pyrkii minimoimaan tullien taloudelliset vaikutukset lisäämällä uusia kaupallisia suhteita muihin maihin. Samalla se saattaa keskittyä sisäisen kysynnän elvyttämiseen ja talouden monipuolistamiseen.

Yhdysvaltojen transaktionaalinen ulkopolitiikka Aasiassa

Trumpin aikaisen ulkopolitiikan transaktionaalinen luonne voi saada Aasian maita arvioimaan uudelleen suhteitaan Yhdysvaltoihin. Huoli on kasvanut erityisesti Japanissa, Etelä-Koreassa ja Australiassa, jotka ovat olleet perinteisesti läheisessä yhteistyössä Yhdysvaltojen kanssa. Kiina voi pyrkiä hyödyntämään tätä epävarmuutta ja vahvistamaan siteitään Aasian maihin, mikä voi muuttaa vallan dynamiikkaa alueella.

Mahdolliset seuraukset Taiwanin suhteen

Trumpin hallituksen uusi transaktionaalinen ja vahvimman oikeuteen perustuva ulkopolitiikka voi myös avata Kiinalle uusia mahdollisuuksia Taiwanin suhteen. Jos Kiina arvioi, että USA ei ole valmis tai halukas suojelemaan Taiwanin itsenäisyyttä, se voi yrittää saavuttaa tavoitteensa Taiwanin haltuun ottamiseksi aiemmin suunnittelemaansa nopeammalla aikataululla. Tämä lisäisi jännitteitä Aasiassa ja voisi johtaa laajamittaisempaankin konfliktiin.

EUROOPPA

Euroopan otettava vastuu itsestään

Ursula von der Leyenin toisen komission ensimmäinen sata päivää on merkinnyt suunnanmuutosta Euroopan kehityksessä, erityisesti kilpailukyvyyn parantamisen, kevyemmän kestävyysääntelyn sekä puolustuksen vahvistamisen saralla.

Venäjän uusi aggressiivisuus ja Yhdysvaltojen liittolaisuuden epävarmuus on sysännyt EU:ta ja Eurooppaa kohti itsenäisempää puolustuspolitiikkaa. Von der Leyen ja valtaosa Euroopan johtajista on painottanut Euroopan vastuuta omasta turvallisuudestaan ja kehittää omia kansallisia sekä yhteisiä puolustusratkaisujaan.

Eurooppa-neuvoston tuki komission esittämälle 150 miljardin euron puolustuspakettille on merkittävä askel kohti vahvempaa eurooppalaista puolustusta. Uuden puolustusrahaston myötä Euroopan unionilla on parempi mahdollisuus investoida yhteishankinnoin puolustusteollisuuteensa sekä parantaa varustautumistaan ilman, että se rasittaa jäsenvaltioiden budjetteja kohtuuttomasti. Myös muutos, jossa EU:n taloussäännöissä jätetään osa puolustusmenoista laskematta alijäämäksi, korostaa uutta ja poikkeuksellista sitoutumista puolustuksen vahvistamiseen.

Tulevaisuudessa voidaan odottaa lisää integraatiota Euroopan puolustusrakenteissa, mahdollisesti paremman yhteisten operaation kyvykkyyden ja tiedusteluyhteistyön vahvistamisen kautta. Eurooppalaisessa puolustusyhteistyössä myös EU:n ulkopuoliset Iso-Britannia ja Norja ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita. Mitä paremmin Eurooppa varautuu puolustautumaan ilman Yhdysvaltoja, sitä todennäköisemmin Venäjän uhka voidaan neutralisoida.

Kestävyyssääntelyn korjaussarja

Helmikuun lopussa julkaistu ”Omnibus” -lainsäädäntöpaketti, eli kestäväyysääntelyn korjaussarja, on osoitus komission halusta muuttaa lähestymistapaansa kestäväyysääntelyyn ja muuhunkin lainsäädäntöön. Esitetyssä korjaussarjassa CBAM (Hiilitullimekanismi), Taksonomia, CSRD (Kestävän kehityksen raportointidirektiivi) ja CSDDD (Kestävän kehityksen velvoitteet) saivat muutoksia, jotka keventävät yritysten raportointivelvoitteita.

Uusi suunta kevyempää sääntelyä kohti

Komission tarjoama uusi suunta kevyempään sääntelyyn vahvistaa sen uskottavuutta kilpailukyvyyn edistäjänä yritysten silmissä. Sääntöjen keventäminen vähentää hallinnollista taakkaa ja kustannuksia. Tämä luo paremmat edellytykset yrityksille keskittyä vastuullisessa toiminnassakin olennaiseen.

Ursula von der Leyenin toisen komission ensimmäiset sata päivää on osoittautunut hyväksi lähdöksi, jossa komissio on pyrkinyt vastaamaan omaan huutoonsa sääntelyn keventämisen, kilpailukyvyyn ja investointien vauhdittamisen sekä puolustuksen ja turvallisuuden aloitteiden kautta. Tämä muutos vastaa uutta geopoliittista todellisuutta ja kohentaa EU:n roolia tulevaisuuden kiristyvässä globaalissa kilpailussa.

Uusi, vahvempi Saksa

Helmikuun liittopäivävaalit voittaneen CDU/CSU:n Friedrich Merzin uusi hallitus Saksassa tuo mukanaan merkittäviä muutoksia Saksan puolustuksen ja infrastruktuuri-investointien saralla. Tuoreet päätökset vielä vanhassa Bundestagissa mahdollistavat näitä muutoksia.

Saksan perustuslain velkajarrun muuttaminen antaa hallitukselle mahdollisuuden velkaantua enemmän puolustusmenoihin. Tämä on tärkeä vastaus Venäjän lisääntyvään aggressiivisuuteen ja EU:n laajenevaan turvallisuushuoleen. Tämä päätös heijastaa ymmärrystä siitä, että turvallisuus on tämän ajan prioriteetti. Tämä päätös mahdollistaa Saksan roolin vahvistamisen Euroopan turvallisuuden takaajana.

500 miljardin euron investointirahaston perustaminen

Uuden investointirahaston perustaminen, jonka suuruus on 500 miljardia euroa, on todella kunnianhimoinen hanke, joka tähtää infrastruktuurin kehittämiseen ja vihreän siirtymän investointien vauhdittamiseen. Rahasto mahdollistaa nopeasti merkittäviä investointeja muun muassa liikenneinfrastruktuuriin, energiatehokkuuteen ja digitaaliseen infrastruktuuriin. Investoinnit eivät pelkästään edistä Saksan tuottavuutta ja talouskasvua vaan myös parantavat Saksan ja koko Euroopan kilpailukykyä. Samassa yhteydessä myös Saksan osavaltioiden budjettirajoituksia lievennettiin. Tämä antaa osavaltioille paremman mahdollisuuden investoida infrastruktuuriin ja osaamiseen. Tämä vaikuttaa osaltaan positiivisesti koko Saksan BKT:n kasvuun.

Saksan BKT:n kasvun vaikutus Euroopassa

Saksalla on ollut merkittävä rooli Euroopan taloudessa, ja sen BKT:n kasvulla voi olla laaja-alaisia vaikutuksia koko euroalueen kasvulle. Investoinnit varustautumiseen ja infrastruktuuriin luo uusia työpaikkoja ja edistää taloudellista aktiviteettia. Kun Saksa kasvaa, se tuo mukanaan kasvua myös naapurimaille, mikä parantaa kaupallisia suhteita ja yhteisiä markkinoita. Esimerkiksi Suomi, joka hyötyy Saksasta tärkeänä kauppakumppanina, voi saada merkittävänkin osan tästä kasvusta.

JOHTOPÄÄTÖKSIÄ MAAILMAN TILASTA

Uusi maailmanjärjestys

Maailman geopoliittinen tilanne muuttuu nopeasti monin tavoin. Voimatasapaino siirtyy yhä enemmän kohti moninapaisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että Yhdysvallat ja Kiina kilpailevat yhä enemmän muiden nousevien voimien, kuten Intian ja Euroopan, kanssa.

Toisen maailmansodan jälkeen rakennettu maailma perustui Yhdysvaltojen asemaan globaalina johtajana ja sen muokkaamiin kansainvälisiin instituutioihin, kuten Yhdistyneisiin Kansakuntiin, Maailman pankkiin, WTO:oon ja Natoon. Yhdysvaltojen vetäytyminen näiden viimekätisen takaaajan roolista muuttaa maailmanjärjestystä pysyvästi.

Aikaisemmin Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa oli jonkinlainen ”bipartisan” konsensus sen kansainvälisestä roolista, mutta tämä on nyt murtunut. Maga-republikaaneilla on erilainen näkemys Yhdysvaltojen roolista maailmassa. Siksi vanha järjestys ei palaa, vaikka demokraatit voittaisivatkin ensi vuoden välivaalit ja seuraavat presidentinvaalit. Liittolaisuuksia ei voi rakentaa vaalikausien ajoiksi. Huolestuttavaa tässä on se, että historiallisesti Yhdysvaltojen aikaisemmat isolationismin kaudet johtivat maailmansotiin.

Yhdysvaltojen vetäytyminen maailmanlaajuisesta turvallisuudesta ei ainoastaan vaaranna kansainvälisiä suhteita, vaan se myös voi edistää ydinaseiden leviämistä. Esimerkiksi Japanin, Etelä-Korean, Puolan tai Saksan kaltaiset maat saattavat harkita ydinaseiden hankkimista oman turvallisuutensa parantamiseksi. Tämä ei johda kokonaisuudessaan turvallisempaan maailmaan. USA:n vanhan strategisen roolin yksi tavoite oli, että Japani ja Saksa olisivat puolustuksessaan siitä riippuvaisia, eivätkä enää koskaan varustautuisi sotilaallisesti. Be careful what you wish. Kiina ja Intia nousevat voimat

Samaan aikaan Kiina ja Intia ovat yhä enemmän nousemassa johtaviksi valtioiksi. Kiina käyttää aktiivisesti maailmanlaajuisia infrastruktuurihankkeita sekä vihreän siirtymän teknologiajohtajuutta laajentaakseen vaikutusvaltaansa Afrikassa ja Euroopassa. Intia puolestaan vahvistaa asemaansa kasvavana taloutena ja maailman väkirikkaimpana maana. Se pyrkii hyödyntämään kasvavaa väestöään

ja taloudellista potentiaaliaan globaalin vaikutusvaltansa lisäämiseksi. Näiden tarjoamien uusien kumppanuuksien syntyminen täyttää Yhdysvaltojen jälkeensä jättämää tyhjiötä.

Euroopan on aika kasvaa aikuiseksi

Euroopan Unionin ja sen jäsenvaltioiden on aika siirtyä pois ajasta, jolloin ne ovat luottaneet Yhdysvaltojen, varaan turvallisuuden ja puolustuksen osalta. Tämä on ajankohtaisempaa kuin koskaan, kun globaali järjestys on muuttumassa ja suurvaltojen, etenkin Kiinan ja Venäjän, vaikutusvalta kasvaa. Euroopan on otettava vastuuta omasta puolustuksestaan ja ryhdyttävä aktiiviseksi, itsenäiseksi toimijaksi kansainvälisissä suhteissa. Euroopan puolustuksen vahvistamiseksi on kuitenkin haettava yhtenäisyyttä. Unkarin on päätettävä, mihin suuntaan se haluaa kulkea, erityisesti sen suhteessa EU:hun ja Natoon.

Kauppasopimusten strateginen merkitys

Kauppasopimukset ovat Euroopan vahva strateginen väline kansainvälisessä politiikassa. Niitä voidaan käyttää paitsi taloudellisten suhteiden vahvistamiseen, myös geopoliittisen vaikutusvallan lisäämiseen. Viime joulukuussa allekirjoitettu Mercosur-sopimus on hyvä esimerkki tästä. Sen ratifioiminen on tärkeää. Samoin Intian kanssa käytävät kauppaneuvottelut ovat elintärkeitä Euroopan talouden tulevaisuudelle. Intia on yksi maailman nopeimmin kasvavista talouksista, ja strateginen kumppanuus voisi luoda merkittäviä mahdollisuuksia markkinoille Euroopassa. Kauppasopimusten ja lisääntyvän kaupan myötä myös Euron asema kansainvälisen kaupan valuuttana vahvistuu. Euromääräisen velan lisäämisen myötä myös Euron asema reservivaluuttana vahvistuu.

Suomellakin on oma roolinsa tässä kehityksessä. Meidän on vaikutettava osana Eurooppaa kansainväliseen asemaamme. Uuden maailmanjärjestyksen myötä nimittäin Euroopan ja Suomen päätettävä mikä on paikkamme ja asemaamme siinä, sekä toimittava sen mukaisesti. Muuten muut päättävät sen puolestamme.

SUOMI

Työmarkkinoilla kohti sopua

Suomalaisten työmarkkinoiden tila on muutoksessa viime vuosina. Työlainsäädännön muutokset ilman työmarkkinajärjestöjen konsensusta johtivat vuosi sitten päämäärättömiin poliittisiin lakkoihin. Lakot leikkasivat Suomen bruttokansantuotteesta -0,5-1,0 prosenttia.

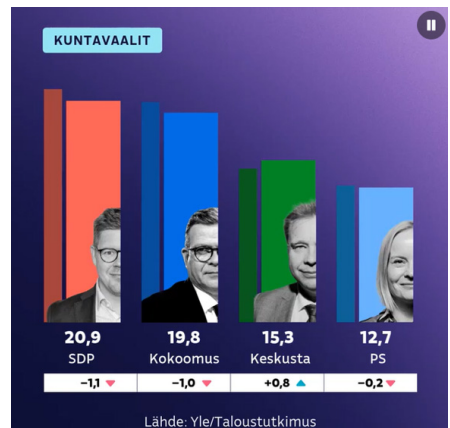
SAK:n liittojen vaatimukset 10 prosentin palkankorotuksista kahden vuoden aikana johtivat tänäkin talvena vaikeisiin neuvotteluihin työehtosopimuksista. Tukilakkoja. Mutta saavutettu päänaavaus Teknologiateollisuuden ja Teollisuusliiton välillä on johtanut sopimusten syntyyn useimmilla aloilla. Myös AKT:n ahtaajien solmima sopimus oli tärkeä. Tukilakkoja rajoittanut uusi lainsäädäntö oli tärkeässä roolissa rajoittamassa työtaistelutoimien eskaloitumista. Uusien sopimusten myötä on yksi tekijä kunnossa kohti taloudellista elpymistä ja uutta kasvua. Julkisen sektorin neuvottelut ovat vielä edessä ja niistä voi tulla vaikeammat.

Vaalit ja gallupit

Opposition suurin puolue SDP porskuttaa eduskuntavaalien gallup-kärjessä kunta- ja aluevaalien alla. Tässä ei sinänsä ole mitään yllättävää. Viime vaalikausina on toistunut kaava, että suurin oppositiopuolue on ollut vaalikauden puolessa välissä selvässä gallupkärjessä.

Kunta- ja aluevaaligallupeissa tilanne on tasaisempi. Uskallankin veikata, että Kokoomus voittaa kunnallisvaalit, kun taas SDP kerää eniten ääniä aluevaaleissa. Keskusta tulee selväksi kolmoseksi molemmissa vaaleissa, kun taas Perussuomalaiset ovat saamassa heikot tulokset.

Perussuomalaisten heikko vaalitulokset voi vaikuttaa negatiivisesti hallituksen harmoniaan ja päätöksentekokykyyn. Tämä voi heijastua erityisesti puoliväliriiheen. Siellä hallitus joutuu kysymään itseltään, uskallammeko olla rohkeita kasvu-uudistuksissa?

Kasvua uudistuksista

Nopeimmat kasvutoimet löytyvät usein veronalennuksista ja toimista, joilla vauhditetaan investointeja. Esimerkiksi ylimpien ansiotulojen marginaaliverojen leikkaaminen, yhteisöveron laskeminen kahdella prosenttiyksiköllä sekä neutraalimpi osinkoverotus, jossa luovutaan nettovarallisuuden vaatimuksesta osingonmaksussa, olisivat erinomaisia ja nopeita kasvun vauhdittajia. Lisäksi perintö- ja lahjaveron korvaaminen luovutusvoittoverolla irrottaisi pääomia perheyritysten likvideistä puskureista tuottavampiin investointeihin jopa viiden miljardin verran.

Tällaiset kasvutoimet eivät vaikuta ainoastaan taloudellisesti kannustimien kautta, vaan myös luovat positiivisen signaaloinnin investointipäätösten harkitsijoille: että Suomi on maa, joka arvostaa kasvua, investointeja ja omistajuutta. Talous on myös psykologiaa ja luottamusta tulevaisuuteen.

Onko hallituksella rohkeutta luoda kasvua?

Toimenpide	Staattinen veromenetys arvio	Dynaamiset vaikutusarviot
Ansiotuloveron ylimpien marginaalien alentaminen 50 %:iin	300 m€	Itserahoitusaste jopa yli 100 % ja merkittäviä dynaamisia vaikutuksia lyhyellä jo lyhyellä aikavälillä
Yhteisöverokannan lasku 18 %:iin	750 m€	Merkittäviä dynaamisia vaikutuksia talouteen ja veropohjiin keskipitkällä aikavälillä
Neutraalimpi osinkoveromalli	Kustannus-neutraali	Voi lisätä merkittävästi osingonjakoa ja siten pääomaveron tuottoa jo lyhyellä aikavälillä
Perintö- ja lahjaveron poistaminen siirtymäajalla	500 m€	Siirtymäajalla turvataan osa nykyisistä verotuotoista. Pidemmällä aikavälillä luovutusvoittovero korvaa verotuottomenetykset.

KESKUS- KAUPPAKAMARI

Keskuskauppamari
PL 1000, Alvar Aallon katu 5 C, 00100 Helsinki | puh. 09 4242 6200
keskuskauppamari@chamber.fi | [X@K3FIN](https://x.com/K3FIN)
[kauppamari.fi](https://www.kauppamari.fi)